

SÄLLSKAPET HALLANDS VÄDERÖS NATUR

Meddelande nr 82/2022

*Klagasjärret
27.5.09*

ÅRSMÖTESHANDLINGAR | EXKURSIONER | NYHETER | NOTISER | PROGRAM

Kallelse till årsmöte för medlemmar i Sällskapet Hallands Väderös Natur

Årsmötet hålls i Sandhamn, Hallands Väderö lördagen den 9:e juli 2022

Båt avgår från Torekov **klockan 10.00.**

Vi samlas vid caféet **klockan 10.30.**

Innehåll:

- Kallelse till årsmöte lördagen den 9/7 2022
- Exkursionsreferat:
 - *Årsmöte i Torekov*
 - *Arbetshelg*
 - *Båstad Hiking Festival*
- Epifytiska lavar på Hallands Väderö 2021 – delrapport av Ulf Arup och Stefan Ekman
- Notiser
- Program för 2022

Omslagsbild: Akvarell av Nils Forsbed från Ulagapskärret publicerad i den fantastiskt fina boken Hallands Väderö - naturen och historien av Urban Ekstam och Nils Forsbed 2010. Boken finns att köpa av Torekors församling.

Förslag till dagordning

- § 1. Mötet förklaras öppnat.
- § 2. Val av mötesordförande, protokollförare, och två justeringsmän för mötet.
- § 3. Har årsmötet behörigen sammankallats.
- § 4. Ärenden att ta upp under övriga frågor.
- § 5. Styrelsens verksamhetsberättelse.
- § 6. Sällskapets ekonomi.
- § 7. Revisors berättelse.
- § 8. Budget för nästa verksamhetsår inkl fastställande av medlemsavgiften.
- § 9. Kan styrelsen beviljas ansvarsfrihet.
- § 10. Val av fyra ordinarie styrelseledamöter.
- § 11. Val av fyra styrelsesuppleanter.
- § 12. Eventuellt fyllnadsval.
- § 13. Val av två revisorer och suppleanter.
- § 14. Val av valberedning.
- § 15. Övriga ärenden, som årsmötet beslutar ta upp till behandling.

Årsmötesekursion - Livet i havet

Efter årsmöte den 9 juli följer årsmötesekursion med samling vid kaféet **klockan 12.30**.

Vad ger havet oss och hur tar vi hand om det? Vad döljer sig under vattenytan och hur har havets invånare anpassat sig till sin miljö. Detta är några frågor som vi tar upp på vår exkursion.

Exkursionsledare: Ingela Isaksson från internationella enheten på Havs- och vattenmyndigheten och Pernilla Hansson, biolog vid Göteborgs universitet. Ingela är författare till avsnittet i Sällskapets guidebok som heter just Livet i havet.

Båt avgår från Torekov **klockan 12.00** för dem som ansluter efter årsmötet.

Ålgräs och skärsnultra, illustrationer ur kapitlet *livet i havet* från boken *Guide till Hallands Väderö. Akvareller av Sven Bertil Johnson.*

Styrelsen verksamhetsåret 2021-2022

Vid årsmötet 2021 omvaldes ordförande Jan Lannér och de ordinarie styrelsemedlemmarna Lena Svedin, Ricard Jirle och Lina Andreasson.

Till styrelsesuppleanter omvaldes Ingela Isaksson, Nils Kullendorff och Anders Olén på två år. Som ersättare för Mimmi Blomqvist valdes Saga Trägårdh på ett år. Till revisorer valdes på ett år Jarl Toremalm och Henrik Jorlén samt Hans Pommer och Gert Håkan Eriksson som suppleanter. Till valberedningen omvaldes av Anders Ploman (sammankallande) och Lena Göransson. Vid det konstituerande styrelsemötet fick styrelsen följande sammansättning:

Ordinarie ledamöter:

- valda till årsmötet 2023

Jan Lannér, ordförande 0702 188 929
Lena Svedin, sekreterare 0707 405 671
Ricard Jirle, kassör 0730 642 540
Lina Andreasson, red. 0707 790 746

- valda till årsmötet 2022

Peer Ekström 0708 603 303
Johan Krook 0708 662756
Örjan Fritz 0761 476 877
Saga Trägårdh 0765 937334

Suppleanter

- valda till årsmötet 2023

Ingela Isaksson
- ingela.isaksson1@gmail.com
Nils Kullendorff 0706 888 519
Anders Olén 0708 185 705

- valda till årsmötet 2022

Mikael Haraldsson 0707 996 490
Jonas Paulsson 0701 733223
Björn Vallin 0431 127 10
Fredrik Ploman 0705 565 430

PRESENTATION AV NY STYRELSELEDAMOT

Saga Trägårdh

Jag är född och uppvuxen i Båstad och många somrar har spenderats i Torekov och på ön. Jag jobbar som miljöspecialist på ett statligt verk samtidigt som jag arbetar på mitt examensarbete för att bli färdig landskapsvetare. Det är inte många som vet vad en landskapsvetare sysslar med och jag brukar jämföra det med en statsvetare men med kunskap i ämnen som berör landskapet. Ett urval av ämnen är: ekologi, geovetenskap, agrar- och kulturhistoria, planering, förvaltning och mitt stora intresse historiska kartor. Mitt examensarbete handlar om hur man idag kan värdera alléer utifrån deras kulturhistoriska betydelse i landskapet.

Kort om verksamhetsåret 2021

Under 2021 fortsatte pandemin att påverka Sällskapetets verksamhet. Under våren då läget var allvarligt valde vi att inte bjuda in till guidad vandring på ön. Årsmötesexkursionen hade vi hoppats kunna genomföra, men valde av säkerhetsskäl att ställa in och precis som året innan var läget sådant att båtarna var inställda pga kraftiga vindar, så någon exkursion hade ändå inte blivit av, 2022 har vi den efterlängta exkursionen i programmet för tredje gången, men denna gången har vi anpassat upplägget för att kunna genomföra den på ett Corona-säkert sätt. I september hade vi åter igen arbetshelg med full fokus på strandstädning båda dagarna. Julexkursionen blev också till vandring på egen hand. Styrelsen har under året beslutat med stöd till två undersökningar, en inventering av lavar har påbörjats av Ulf Arup och Stefan Ekman under 2021. Vi kommer även att stötta en inventering av molusker av Ted von Proschwitz.

/Lena Svedin 2022-02-12

14/8 2021

Årsmöte i Torekov

Årsmötet 2021 valde vi att senarelägga pga pandemin, men när det närmade sig kände vi ändå inte oss trygga med att genomföra denna typen av exkursion. Vi beslutade att försöka hålla årsmötet på ön ändå, men när vi samlades i Torekov på lördagsmorgonen visade det sig att båtarna var inställda pga kraftig vind och för andra året i rad blev vi därmed kvar i Torekov. Vi gick upp till den gamla kyrkogården precis som föregående år. 11 personer deltog i årsmötet som avslutades med en presentationsrunda då vi delvis fick skyla under ett skärmtak vid G. Swensons. Därefter gick en liten grupp till Galleri Torekov för att ta del av årets upplaga av Öakludd.

/Lena Svedin

Betande hästar håller landskapet öppet.

Medlemsinformation:

Under 2021 tillkom 14 medlemmar. 233 medlemmar har betalt medlemsavgiften för 2021.20 medlemmar är ständiga icke betalande.

Medlemsavgiften är 150kr per betalande medlem, familjemedlem betalar också 150kr. Betalningen kan göras via Swish 123 668 2025 eller till Plusgiro 3 86 63-1.

Vänligen ange fullständigt namn, adress och eventuell e-postadress, även vid inbetalning via internetbank eller Swish.

Betalningen kan göras via **Swish 123 668 2025**

eller till **Plusgiro 3 86 63-1.**

Vänligen ange fullständigt namn, adress och eventuell e-postadress även vid inbetalning via internetbank.

Ricard Jirle/ Kassör

Det tryckta årsmeddelandet skickas ut till årligen betalande medlemmar.

Kontakt:

Ordf: Klockarevägen 1, 247 50 Dalby. jan.lanner@shvn.se

Sekreterare: lena.svedin@shvn.se

Kassör: Skyttevallsvägen 7, 269 95 Båstad. ricard.jirle@shvn.se

Vid ändring av postadress kontakta kassören.

www.shvn.se

Styrelsemedlem eller revisor som inte önskar bli omvald: meddela ordföranden senast den 1 mars.

Vid ändring av postadress kontakta kassör.

Strandstädning för tredje året i rad

TEXT OCH FOTO LENA SVEDIN

Lördagen den 18/9 var det Håll Sverige Rent-dagen och Sällskapet arrangerade strandstädning för tredje året i rad. Totalt 29 personer deltog, varav hälften stannade kvar till söndagen!

Först promenerade samtliga ner till Skogvaktargården, där en del av gruppen skulle övernatta, och sedan gick vi ner till stenbrottet och följde därifrån kusten mot Möhamn. Det sydligaste området var ganska rent, men alla hittade lite smått här och där och runt Möhamn och Ulagapsviken fick vi ihop flera säckar med plast, flaskor, reps-

tumpar och en och annan sandal. Det mest spektakulära fyndet innan lunch var en flaskpost som högtidligt öppnades i samband med fikapausen. En tysk ensamseglare hade slängt i den i Stora Bält i september 2014 efter det att han hade lämnat Anholt. I flaskan fanns det förutom brevet fyra lyckobringande snäckor som kunde delas ut till de fyra barn som

Möhamn. Foto: Jan Lanner

Efter lördagens andra arbetspass poserade den glada, men trötta gruppen med både skräp och en upphittad Dannebrog.

Det finns mycket skräp att hitta längs västsidan, små repstumpar och trädar, plast, frigolit och flaskor (även flaskpost), trots att mycket av det som hittas är smått fylldes ändå ett stort antal säckar.

var med under dagen. Efter fikapausen fortsatte vi norrut förbi Ulagapsviken. Några avvek för hemfärd och övernatarna fortsatte nästan hela vägen fram till området där strandmalörten växer. Vi kände oss nöjda med dagen och behövde vända för att klara av att bära tillbaka skräpet. En dansk örlogsflagga, som blåst av en båt och hamnat vid Ulagapsviken var eftermiddagens snyggaste fynd. Till kvällen hade vi gemensam middag som Lotta Nordmark basade över, fisksoppa och äppelkaka, mycket gott och mycket trevligt. På söndagen efter frukost och städning, samlades vi alla vid 10 för fortsatt strandstädning. Vi gick åter upp till strandmalörten och fortsatte norrut, några behövde resa hemåt vid lunchtid och när vi så småningom kom fram till Grönskärsslätten hade vi 10 som var kvar åter igen fått ihop flera säckar med skräp och dessutom hittat ytterligare två flaskposter! De var båda danska, den ena dat-

erad juli 1998 och den andra april 2005. (Kanske kommer framtida rapporter kring flaskposterna om det går att hitta avsändarna.) Efter en välförtjänt fikapaus då vi spanade sål och såg en vacker ägrätthäger bestämde vi att vi var nöjda med vårt dagsverk. Några vandrade vidare mot fyren och några drog sig mot Sandhamn. Trots upprepad strandstädning under flera år kunde vi konstatera att det alltid finns mer att hitta, både gammalt och nytt, men samtidigt var alla överens om att det är väldigt lite skräp jämfört med hur det såg ut på 1970 och 80-talen. Och vi räknar med att det finns mer att samla ihop nästa september.

Strandstädarna samlade för en skål och tilltugg inför kvällens gemensamma middag på skogvaktargården.

Två dagar med vandring

TEXT OCH FOTO JAN LANNÉR

Sällskapetets ordförande var åter tillsammans med vandringsvärdarna Kari Bengtsson från Greve på söndagen, men på lördagens vandring var det Birgitta Melke. I år var det helgen den 15 – 17 oktober som Båstads Hiking festival gick av stapeln. Hiking festivalen är ett av de event som tagits fram i Leader projektet ”Aktiv livsstil Båstad Bjäre” 2017–2020. Målet var, och är, att utveckla Båstad & Bjärehalvön till en attraktiv destination för den aktiva besökaren. Sedan 2021 drivs arrangemanget av Kitt Iversen på eventföretaget Little Big Ideas, men Båstad Turism och Näringsliv är fortsatt ägare till evenemanget.

Även i år var det två vandringsdagar. Precis som förra året var det dagar med skiftande väder och nya bekantskaper. Efter önskemål från deltagare från 2020 valde vi i år att planera för en lätt vandring på stig ena dagen och en lite mer utmanande där vi skulle gå runt på ön utanför de markerade stigarna. Men en västlig kuling gjorde att det fick bli ändrade planer. Kanske tur var det – för den planerade ruten genom pysmoss och vidare till killekärret för att sedan hålla oss en bit från stranden på vår väg mot Kohallen hade varit svår att genomföra

utan föregående rekognosering för en så stor grupp. I stället för en utmanande vandring på ön blev det en vandring längs stranden från Torekov och söderut. En vandring som startade med blå himmel och stora vågor som dånande och bröt i ett skum utanför stranden. Det var relativt högt vattenstånd så det blev en rätt speciell vandring i vattenlinjen på översvämmade gräsmark innan stranden övergick i en mindre flack klipp och stenstrand. På vägen söderut gjordes ett första stopp vid Ydrehall innan vi gick ut på Torekavs jordbrukares allmänning,

Vandrare samlas på ön under Båstad Hiking Festival i oktober. Evenemanget återkommer årligen med en helg fylld av vandringar runt om på Bjäre- och Kullabälvön. bastadbikingfestival.se

som också var Torekovs första golfbana. Marken utarrenderades några år på 1920-talet av Torekovs jordbrukare för detta ändamål.

Nästa stopp för att samla ihop de 30 deltagarna blev vid det gamla däckshuset från linjeskeppet Stockholm som höggs upp på stranden i början av 1920-talet. Promenaden med gick sedan vidare med stopp vid den lilla udden med klippor som bildade ett skydd från västanvinden. Här delade vi upp oss i en lite lättare vandring på Skåneleden och övriga fortsatte över klapperstensfälten. Vi återfördes vid ruinen efter ångmaskinens färskvattenreservoaren vid stenbrottet i Dagshög. Mina egna minnen från platsen är stora högar med stenskärv och att jag med morfar skulle fiska i det gamla stenbrottet. Det var Kasper Holm från

Torekov som under en kort tid planterade in fisk som man sedan mot betalning kunde fiska. Efter det har dammen fått smeknamnet kaspiska havet. Efter en välförtjänt fika i sol, men en liten kylig vind och lite trötta fötter, tog vi nu en lite lättare väg på vår väg österut. Vi följde nu den gamla markvägen till Burensvik och väl i lä med solen i ansiktet stannade vi för en lite kort historia om vad vi skulle passera på vår väg mot vårt lunchställe, Ramsjö hamn. Vi tog oss via Burensvik som också har ruiner efter stenbrytning från mellankrigsåren. Här finns också en liten hamn och några hus nere vid stranden. Ett av dem var ett omtyckt motiv när Torekovs konstnärskoloni gjorde sina utflykter i det omgivande landskapet på 1890-talet. Allt enligt Cecilia von Gegerfelt som i sin pappas sällskap följde med på konstnärernas utflykter.

Idag var det andra besökare på stranden, ett par kitesurfare utanför stranden som utnyttjade vinden och de stora vågorna. Därefter följde vi skåneleden längs stranden för ett efterlängtat stopp med lunch i lä av hamnens sjöbodnar nere vid hamn- torget i Ramsjöstrand.

Vi fortsatte sedan vår vandring igenom enbuskmarkerna mellan Ramsjöstrand och Måsinge strand. Här betar sedan flera år highland cattle och stora insatser har gjorts för att öppna upp området igen. Vi hade turen att träffa på markägaren för ett samtal kring skötsel och djurhållning på dessa marker som troligen betats sedan bronsåldern. Han hade precis avslutat sitt arbete med att hålla efter björnbären som gärna vill ta över gräsmarken när man röjt bort enbuskar och träd. Dagens vandring tog oss inte till Väderön, men mycket var sig ändå likt med stränder med skiftande karaktär, hav och gamla betesmarker. Vandringen avrundades i ett lite kylslaget, blåsigt och mulet väder med en vandring i vattenbrynet på sandstranden vid Glimminge plantering. Som namnet antyder planterades skog här kring förra sekelskiftet för att binda flygsand. Här uppfördes sedan ett par barnkolonier på 1930-talet och efter kriget styckades av tomter för fritidshus. Här har även funnits ett kafé, en livsmedelsbutik och kiosk ner vid stranden. I väntan på bussen som skulle hämta oss drog vi oss i lä från vinden på Vasaltsheden öster om bebyggelsen. Här avslutades dagen och vi var ett gäng som trots allt var nöjda med vad den skiftande kusten kunna erbjuda under våra sex timmar ute i det fria. Till söndagen hade vinden mojnats med växlande molnighet och vi var 15 perso-

ner som följde med på denna vandring på de mer lättvandrade stigarna och marker. Dagens vandring tog oss via Sandviken, pysmosse, hedbokskogen där vi stannade till vid de daterade och fortfarande fullt vitala bokarna från 1670-talet. Lagom framme vid Kohallen tittade solen fram och vi installerade oss till vänster på stranden. De flesta av oss gjorde det bekvämt för oss och tag fram vår skaffning medan några tog en lov över stranden för att se på möjligheter till bad.

Därefter tog det inte lång tid förrän vi hade tre badande ute i vattnet. Efter ett litet rådslag lades rutten upp för resten av dagen – målet blev att ta sig ut på västsidan. Dit tog vi oss via ett par stopp på vägen. Hälledammen, Kungseken, Skogvaktaren, Ulagapskärrs unika rum för att slutligen landa för vid tomtningarna på Grönskärsslätten. Med ryggen mot klipporna och kaffe i koppen och Kattgatts blåa vatten framför oss avslutades dagens vandring innan vi återgick till Sandhamn för att vänta in båten till Torekov.

Julekursion – på egen hand

Sällskapet hade ingen guidad vandring på annandagen 2021 på grund av omständigheterna med rådande pandemi. Enligt uppgift var det strålande solsken i Torekov, men över ön låg det dimma hela dagen.

Epifytiska lavar

på Hallands Väderö 2021

AV ULF ARUP & STEFAN EKMAN

Bakgrund

1988-90 genomförde vi en inventering av samtliga lavar på Hallands Väderö och en rapport publicerades 1991 i Svensk botanisk Tidskrift (Arup & Ekman 1991). Inventeringen spreds också som ett meddelande från Sällskapet Hallands Väderö Natur nr. 58. Undertecknade fick 2021 i uppdrag av Sällskapet att upprepa inventeringen av de Epifytiska lavarna på ön och den 7-10 september genomfördes fältarbete på södra delen av ön, söder om stengårdsgården som begränsar Söndre skog i nordväst, från mitt emellan Per Bondes hall och Grönskären på västsidan rakt österut till Söndre skog och vidare åt nordost till Oahallen. Området motsvarar sekt. 7-13 enligt inventeringen 1988-90. Planen är att fullfölja inventeringen under 2022.

Metodik

Under inventeringen i september undersöktes bark och vedförekomster av lavar och svampar som växer på dem. Fokus lades på rödlistade och lokalt ovanliga arter samt lavar som växer på buskar och trädgrenar i exponerade miljöer.

Den senare gruppen av lavar var extremt fåtalig under förra inventeringen då luftföroreningar och försurning förorsakat en utarmning av dem under flera årtionden. Det var därför mycket intressant att undersöka hur situationen utvecklats för denna utsatta grupp. Vi försökte också få en bild av den totala artstocken på bark och ved och eventuella förändringar i den.

Preliminära resultat

Den södra och norra halvan av ön skiljer sig åt avseende lavvegetationen, så nedanstående resultat är preliminära tills vi inventerat hela ön och allt insamlat material bestämts. Flera påtagliga skillnader kan dock redan nu påvisas och den påtagligaste förändringen mellan de två inventeringarna är lavfloran på exponerade trädgrenar och buskar. För trettio år sedan var antalet av arter i denna miljö extremt få och man var tvungen att leta efter dem. Vid inventeringen i höstas kunde man utan större problem räkna in 10-15 arter på ett fåtal buskar av slån och en, inklusive arter som inte hittades alls vid förra inventeringen. Som exem-

Skånsk porina *Pseudosagedia borveri* förefaller ha ökat mellan inventeringstillfällena. Den hittades nu på sex platser mot en enda för 30 år sedan.

pel kan nämnas mångsporig kvistorangelav *Athallia cerinella*, som under årets inventering noterades på fyra lokaler i exponerade miljöer. Återhämtningen i denna miljö är således mycket stor och torde stå sig vid fullbordad inventering. Den artrikare lavfloran är också ett kvitto på de uppmätta värden på föroreningar och försurande svavelföroreningar som visat på avsevärt minskande halter under

åren. I detta samman kan även nämnas att stadskantlav *Lecanora conizaeoides*, en mycket föroreningstålig art som för trettio år sedan var vanlig och utbredd på ön inte ännu kunnat återfinnas, inte ens på de trädslag som naturligt har en sur bark, t.ex. tall och björk. Noteras kan också de faktum att arten inte hittades vid inventeringen 1955 (Almborn 1955). Preliminära resultat indikerar att även andra arter på sura trädslag minskat, t.ex. grön spiklav *Calicium viride*, svart dynlav *Micarea denigrata*, vedlav *Parmeliopsis hyperopta* och gryinig blodlav *Violella fucata*.

Mer preliminära resultat omfattar observationer som indikerar att näringsgynnade arter ökat sedan förra inventeringen. En art som 1955 betraktades som tämligen allmän på ön är rosettbrosklav *ramalina fastigiata*, men 1991 hade den minskat avsevärt. Nu hittades arten åter på många lokaler, både i exponerade och mer skyddade miljöer. Några andra arter i denna kategori förefaller också ha ökat men för att säkerställa resultaten för flera av dem krävs observationer från norra halvan av ön, där också en rad arter påträffades 1991, men saknades på södra halvan.

Stadskantlav *Lecanora conizaeoides* var vanlig på många olika trädslag för 30 år sedan, men kunde inte återfinnas 2021. Arten gynnas av sur nederbörd och luftföroreningar och indikerar genom sin frånvaro mycket starkt den förbättrade luften på ön.

Rödlistade arter

Så här långt har flertalet rödlistade återfunnits men några verkar ha försvunnit. t.ex. bokporlav *Pertusaria velata*, gryinig lundlav *Bacidia biatorina* och almorangelav *Cerothallia luteoalba*. Skuggoranglav *Caloplaca lucifuga* ser dessutom ut att ha minskat påtagligt. Å andra sidan hittade skriftskärelav *Schismatomma graphidioides* på tre lokaler, varav en hyste en mycket riklig förekomst. Arten är rödlistad som starkt hotad (EN) och har en dryg handfull moderna förekomster i landet. Vi har också gjort avsevärt fler fynd av skånsk porina *Pseudosagedia borrieri* jämfört med förra inventeringen. Detta kan dels bero på att vi nu tror oss känna igen arten i fält, vilket inte var fallet för trettio år sedan, men samtidigt är det inte omöjligt att laven faktiskt har ökat.

Det är påtagligt att en rad gamla träd gått ur tiden de senaste trettio åren, bl.a. genom de stormar som dragit fram under åren men det är även påtagligt att många av de gamla träden dött av hög ålder.

Björnbär

Ett extremt påtagligt problem på ön är de starkt ökande björnbärssnåren, som ställ-

vis helt täcker marken och även skuggar ut den nedre delen av många trädstammar. Det är ännu för tidigt att säga att någon lav har minskar eller försvunnit på grund av denna ökning av björnbär, men det kommer onekligen att ske inom en nära framtid. Att björnbär tillväxer i exponerade miljöer om de inte hålls tillbaka av aktivt bete är normalt, men att de i slutna skogsmiljöer expanderar som de gjort på ön är mycket oroande.

Nya arter

Under förra årets inventering har en rad arter noterats som nya för ön, åtminstone preliminärt. Osäkerheten består i att alla uppgifter om lavar som samlats in av andra observatörer inte finns tillgängliga på Artportalen ännu. Vi tror dock att t.ex. lavparasiterna *Lichenocodium xanthoriae*, *Chylococcum hypocenomyces*, *Biatoropsis usnearum* och *Xanthoriicola physciae* är nya för ön och även delvis för Skåne. Även lavarna grön dropplav *Cliostomum flavidulum*, *Lecanora compallens* (ska kontrolleras m.h.a. DNA) och *Lecanora leptyroides* är sannolikt nya för ön. Är *Lecanora compallens* rätt bestämd är den ny för Skåne. Slutligen kan *Agonimia flabelliformes* nämnas. Arten är inte rapporterad från Sverige ännu men några spridda fynd från olika delar av landet finns men p.g.a. taxonomiska oklarheter som håller på att utredas är arttillhörigheten inte säkerställd ännu.

Nils Forshed *in memoriam*

AV JAN LANNÉR FOTO ÖRJAN FRITZ

Nils Forsheds illustrationer har följt mig sedan jag påbörjade min utbildning vid SLU. I olika skötselböcker och tematiska småskrifter som Naturvårdsverket och Jordbruksverket gav ut var av flera hade Urban Ekstam som en författare och Nils som illustratör. Urban blev sedan en av de personer som kom att ingå i min referensgrupp när jag påbörjade mina vetenskapliga fältstudier 1999.

Därför var det extra roligt att Kyrkans bokprojekt gjorde att vi fick anledning till att åter knyta kontakt och att det blev

Nils som skulle illustrera öns landskap, växter och djur i nutid och dåtid. Vi var flera i sällskapets styrelse som bidrog med

Nils Forshed studerar badkarslindens form medan lavexperten Svante Hultengren funderar. Tångakärret 23 september 2008.

Knuteken
maj-07

Denna sida: Knuteken och till höger
Kungeken. Illustrationer av Nils Forshed.

Kungeken
28.5.07

våra olika ämnesspecifika kunskaper under den bokens framväxt. Till exempel så var Örjan Fritz med och introducerade till öns naturvärden när författarteamet Ekstam & Forshed gjorde sitt första besök på ön. Vi hade sedan glädjen av att få ta del av Nils kunskaper när det gäller fjärilar och specifikt när det gäller öns fjärilsliv. Alla som då träffade Nils kan omvittna hans lugna och anspråkslösa framtoning. I årets meddelande har vi åter tagit med referatet från den excursion som Nils höll för Sällskapet 2009 år och som Karin Falkmer på ett imponerande sätt fångade och satte på pränt. Detta blev sedan också underlaget till avsnittet om fjärilar i vår egen guidebok. Nils förmåga att skildra både naturens detaljer samt landskapets och dess förändringar genom årtusenden var motiveringen när han promoverades till hedersdoktor vid Lunds universitet 2016.

Efter Ekstam & Forsheds bok om naturen och kulturen på ön var klar hade Nils en utställning på församlingshemmet i Torekov med många av de illustrationer som finns med i boken. Det gav flera av oss en möjlighet att ha ett eget litet konstverk av Nils hand hemma på väggen. Nils var även mycket generös mot Sällskapet genom att vi fick använda hans illustrationer i vår guidebok. Vi fick även lov att fritt använda hans illustrationer i vår framtida verksamhet. /Jan Lannér

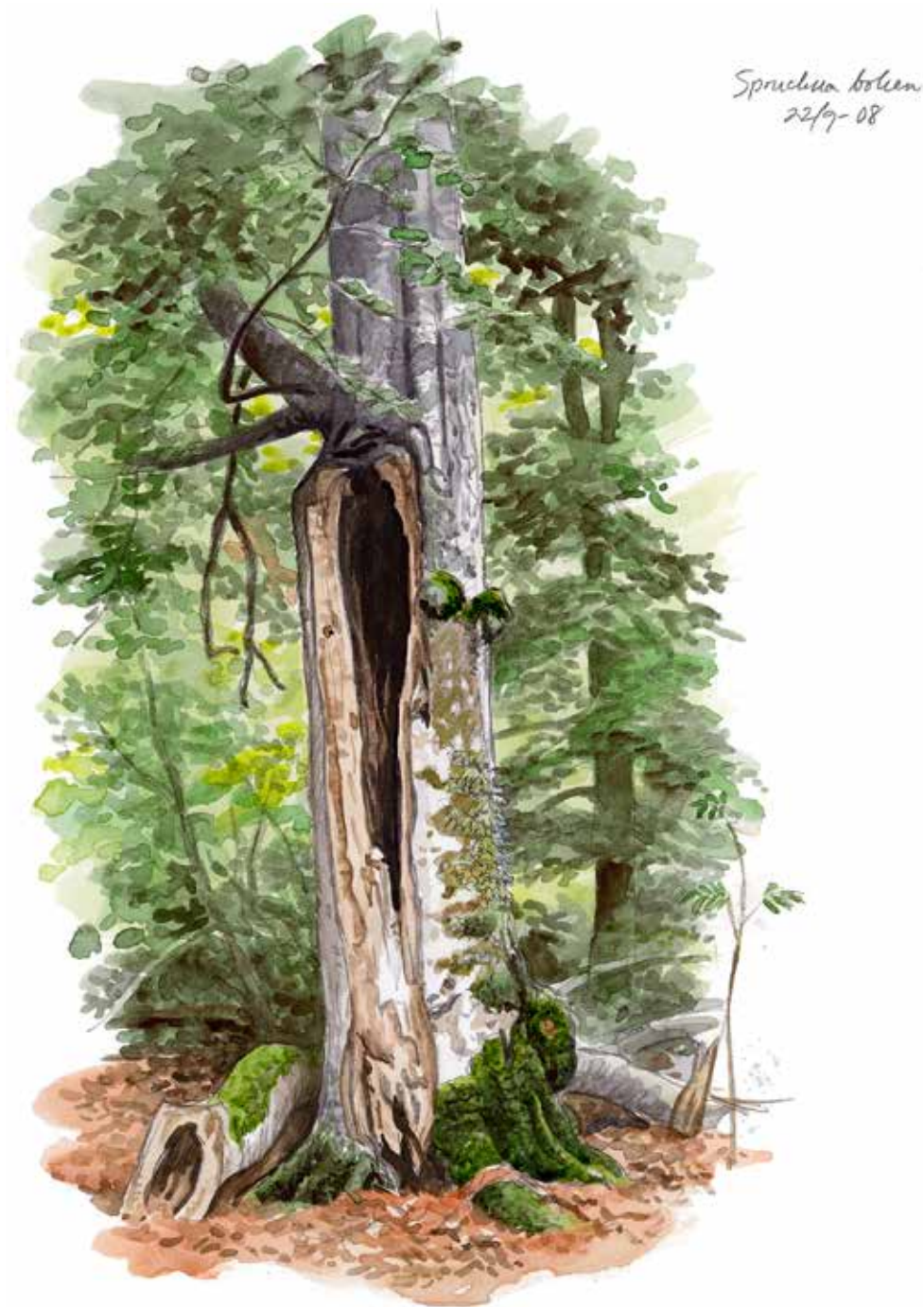
Nils arbete om öns fjärilar med en jämförelse med fastlandet blev ett manus som finns tillgängligt på församlingens hemsida om ön:

<https://hallandsvadero.se/wp-content/uploads/2019/04/fjarilsfaunan.pdf>

Den inkluderar en förteckning över noterade fjärilsarter och deras mängdförhållanden på Hallands Väderö åren 2007-2010.

Nils Forshed skissar på ett underlag till akvarellen Spruckna boken sittande på en boklåga. Söndre skog 22 september 2008.

*Spruckna boken
22/9-08*

Fjärilar på ön

AV KARIN FALKMER

Hallands Väderö Naturs traditionella årsmöte hölls i samma vackra väder och på samma plats som i fjol. På lagom avstånd från den folkrika strandens pågående badliv och i skuggan under träden deltog ett antal engagerade årsmötesdeltagare i förhandlingarna. Efter bad och lunch var det sedan dags att samlas vid kaféet för årets exkursion. Bland alla glass- och kafesugna människor vid kaféet utkristalliserades ett drygt trettio-tal medlemmar, som bildade ring kring dagens ledargestalt, Nils Forshed, känd illustratör av ett stort antal naturböcker.

Vi sökte skugga av en ek denna beta sommardag när Nils berättade om den svenska fjärilfaunan och visade den gjorda kartläggningen av öns fjärilsbestånd med hjälp av stapeldiagram på stora planscher. Foto Lena Svedin

Nils Forshed visar ett antal arter uppnådde fjärilar bakom glas och ram. Foto Lena Svedin

Årets exkursionsledare har särskild aktualitet för Torekov och ön denna sommar. Med anledning av att Torekofs församling firar öns 800-årsjubileum, d.v.s. tidpunkten år 1209 då S:ta Thora kapell enligt traditionen fick ön som förläning av den dåvarande danske kungen Valdemar II Sejr, håller Nils Forshed tillsammans med Urban Ekstam på att färdigställa en bok om Hallands Väderö. En bok som är rikt illustrerad med Nils Forsheds vackra akvarellteckningar med motiv från ön, bilder som nu finns till försäljning som vykort. Det var dock inte detta bokprojekt som var ämnet för dagen. Nils Forshed var i stället inbjuden att leda exkursionen i sin roll som lepidopterolog (fjärilskännare).

Insektslivet på ön är både känt och okänt. Framförallt skalbaggar är relativt väl dokumenterade. När det gäller fjärilar finns det däremot inga spår i litteraturen eller systematiska anteckningar från ön, sänär som på en enda uppsats

från 1938 skriven av Agne Ringdahl. Nils Forshed sökte därför och fick länsstyrelsens tillstånd att vistas på ön för att försöka bidra till att kartlägga nattfjärilfaunan. Han tillbringade ett antal kvällar och nätter på ön 2007 och 2008 för att med hjälp av ett lakan och en kvicksilverlampa inventera beståndet. I skuggan av en stor ek fick sällskapets medlemmar en utmärkt pedagogiskt upplagd genomgång av den svenska fjärilfaunan och den gjorda kartläggningen av öns fjärilsbestånd visualiserades med stapeldiagram på stora planscher.

I Sverige fanns 1994 2713 kända fjärilsarter enligt den senaste fjärilskatalogen. Av dessa har man funnit 2265 i Skåne. Skåne och Öland är de mest artrika och undersökta områdena i landet. Halland har ca 600 färre fjärilsarter än Skåne. I dag finns det ytterligare ett antal arter, för varje år finner man några nya. De svenska fjärilarna indelas i de s.k. småfjärilarna, som omfattar malar, vecklare

Nils Forshed, när han ligger framför fjärilsduken och studerar nattfjärilar vid Oadammen en kväll i augusti 2008. Boende ute på ön hade jag och Karin förmånen att få följa med Nils denna kväll. Det rörde sig mycket fjärilar på duken och Nils berättade kunnigt och lugnt om vilka arter det var (hur man artbestämde dem), dess ekologi och förekomst i Sverige. Som sagt, det var ett privilegium att få vara med honom och ta del av hans stora kunskap om denna del av naturen! /Örjan Fritz

och mott samt de s.k. storfjärilarna, som omfattar dagfjärilar, svärmare, spinnare, nattflyn, mätare och diverse smågrupper. Den största gruppen är malarna, ca 37 procent, medan dagfjärilarnas antal är mindre än fem procent av det totala artbeståndet. Ringdahl noterade endast storfjärilar, medan Forsheds noteringar även omfattar småfjärilsgrupperna mott och vecklare. Däremot inte malar, ”de är för svåra” säger Nils Forshed.

Öar har oftast färre fjärilsarter än fastlandet beroende på det naturliga spridningshinder som havet innebär. Denna öeffekt gör sig också gällande på Hallands Väderö. Hittills har 377 stor- och småfjärilsarter utom malar registrerats på Hallands Väderö. Dessa siffror inkluderar då också de uppgifter som Agne Ringdahl bokförde under en och en halv månads vistelse på ön sommaren 1937. Agne Ringdahl fångade fjärilarna med hjälp av lockbete (trasor indränkta med någon lösning med förförande doft). Genom detta arbete kan en jämfö-

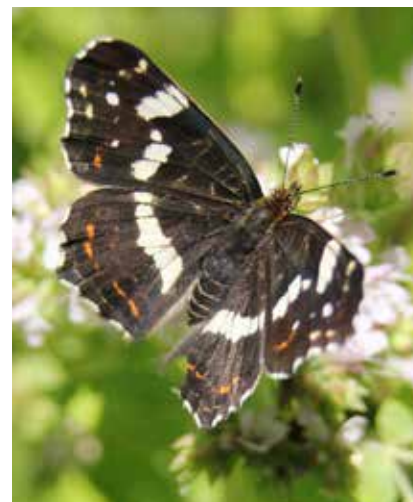
relse göras mellan 1930-talets och dagens fjärilsbestånd på ön.

I Ringdahls dokumentation från 1930-talet finns 76 namngivna fjärilsarter som Forshed hittills inte noterat på ön och 85 nu existerande. Under 2000-talet har 132 storfjärilsarter noterats som inte är med i Ringdahls förteckning.

Det intressantaste i jämförelsen gäller dagfjärilarna. Av det totala fjärilsbeståndet utgör dagfjärilarna en mindre del, bara 29 arter har hittats på ön. Nio dagfjärilar i Ringdahls anteckningar från 30-talet finns inte med i Forsheds 2000-talsnoteringar. Av dessa bedömde Ringdahl redan då att åtta av dem var mindre allmänna: machaonfjäril, sorgmantel, körsbärsfuks, vinbärsfuks, skogsparlemorfjäril, eksnabbvinge, mindre blåvinge och silversmygare.

Arton dagfjärilsarter är gemensamt förekommande i såväl Ringdahls som Forsheds dokumentation. Alla dessa,

utom två, är arter som var vanliga på 30-talet och som fortfarande är det. Sälgskimmerfjäril och kartfjäril, båda tämligen sällsynta, är de enda nya 2000-talsfynden på ön och typiskt nog är det två arter som spridit sig norrut

Ovan: Kartfjäril. Foto Johan Krook
Under: Blåvinge Foto Lena Svedin

till Sverige först på senare år. En slutsats man nog kan dra av detta är att dagfjärilfaunan är fattigare i dag än för 70 år sedan.

Flera fjärilar är knutna till vissa speciella trädslag. Ofta framgår det av namnet på arten vilket trädslag det handlar om. De vanligaste träden på ön är ek (med totalt 104 arter, varav 43 på ön), bok (24 resp.10 arter) och al (26 resp.11 arter). Öns intressantaste fjärilar är ändå några rödlistade små malar vars larver, liksom en del skalbaggsar, lever i de gamla ihåliga trädens mulm. Malarna är över huvud taget mindre kända och svåra att artbestämma. Här finns behov av mer forskning.

I en låda med uppnålade fjärilar bakom glas och ram visade exkursionsledaren ett antal arter, exempelvis: brun sikelvinge, eksikelvinge, svartprickigt sälgfly, kaprifolfly, som bara finns på väst- och sydkusten, men som är vanlig på ön, ringspinnare och björkmätare, som anpassar sin färg till olika miljöer.

Biotopförändringar har medfört att vissa arter minskat, vilket säkert ligger bakom dagfjärilarnas minskning. När det gäller artbeståndet är fjärilssamlare däremot knappast något större problem. Deras verksamhet är inte av en sådan omfattning att det påverkar antalet fjärilar nämnvärt.

Fjärilarnas flygförmåga är imponerande. Starka varma sydostvindar för vissa fjärilsarter ända hit från sydeuropa och nordafrika. En sådan är tistelfjärilen

som i år har invaderat i 100-tal. Fjärilar övervintrar vanligast som ägg, larver eller puppor. Nässeljäril, påfågelläga och citronfjäril är exempel på arter som övervintrar som fullbildade fjärilar.

Lukten är det viktigaste organet hos fjärilen. En spinnarhane kan känna honans lukt på flera kilometers avstånd. Fjärilar kan också sända ut ljud liknande fladdermusens. De är känsliga för ultraviolett ljus och har orienteringsförmåga även under natten. En stark lampa förblindar.

Den enda riktpunkten för fjärilen blir då ljuset som den cirklar mot. Men riktigt varför nattfjärilar dras till ljuset vet man inte säkert. Dagfjärilar vill ha sol och vindstilla, nattfjärilar trivs bäst med hög luftfuktighet och varmt och stilla väder.

Nationalnyckeln har ett praktverk om dagfjärilar med tillhörande fältnyckel. Nattfjärilslitteratur i fältformat är det sämre med. Ett exempel är fickboken "Nordens nattflyn" av Bertil Gullander, utgiven 1971.

Sandgräsfjäril, svingelgräsfjäril och mindre guldvinge kan vara svåra att upptäcka på en sten när de slår ihop sina vingar så att endast vingarnas gråaktiga undersidor syns.

Efter all denna information, vandrade exkursionsdeltagarna i väg norrut på fjärilsjakt med Nils Forshed i spetsen. Efter bara några meters promenad gjorde han ett svep med häven och förevisade en kamgräsfjäril, som släpptes och flög iväg. Nästa fångst var en slättergräsfjäril, en hona med gul fläck på vingen. Slättergräsfjäril finns bara i sydsverige. Den är hotad, men är vanlig här och på Öland och Gotland. Håvar och björnbärssnår är ingen lyckad kombination, men med stor skicklighet kunde en puk-törneblåvinge, som flög bland snåren, infångas. En av de vanligaste dagfjärilarna på ön blev nästa studieobjekt. Det var mindre gullvinge som lever på ängs-syra. En sandgräsfjäril, även den en av de vanligaste arterna, fångades med ett svep över ett klipparti. Den fjärilen slår ihop sina vingar blixtnsabbt när den slår sig ner på en sten och blir då nästan omöjlig att se med sina kamouflagemönstrade vingundersidor.

I en paus frågade en av deltagarna vad fjärilar lever av. De flesta fjärilar suger nektar från blommor eller sav från träd. Några arter går på illaluktande as. Larverna finner sin näring framför allt i blad men också i rötter, i stammen eller i blomställningen. Många är polyfaga (generalister) medan andra är mer specialiserade och håller sig till vissa växter. Någon art äter bara på en enda sorts träd eller växt. En sådan, som dock inte har hittats på ön, är svartfläckig blåvinge, som lever i myrbon och äter myrägg och larver. Man kan jämföra med en del av öns skalbaggar som lever i veden och är starkt kopplade till vissa speciella träd.

Vid Lilla Sandhamn vände sällskapet upp på stigen till vänster där den helt bruna luktgräsfjärilen hamnade i häven. Denna på fastlandet ytterst vanliga fjäril förekommer märkligt nog mycket sparsamt på ön. Ringdahl noterade bara ett exemplar och detta som Nils nu hävdade var det första han observerat på ön. Exkursionen fortsatte genom skogen och avslutades där den öppna betesmarken tog vid. Sista fångsten i häven blev en av de vanligaste arterna, en obetydlig fjäril med namnet trist gräsmott. Man kan ju spekulera i om det var högre makter som plötsligt blandat sig i skeendet. Visst var det trist att den intressanta exkursionen var till ända, men att markera slutpunkten med ett trist gräsmott var väl ändå att ta i.

På sedvanligt elegant sätt avtackade sällskapetets ordförande Jan Lannér vår kunsnige och inspirerande exkursionsledare Nils Forshed. Med en kraftig applåd som nog hördes ända bort till fyren visade deltagarna sin uppskattning och alla vandrade sedan iväg berikade med fördjupade kunskaper om fjärilarnas liv och leverne på ön och på andra platser.

Burensvik den 22 augusti 2009-08-10

DEN SISTA KVASSEN WASA

Som vi tidigare har skrivit om har båtbyggarna Mathias och Martin Ravanis tagit hand om den gamla fiskebåten Wasa med avsikten att renovera den. Sedan 2014 har hon stått på Nyhamns båtbyggeri och såg, men än så länge har det stora renoveringsprojektet inte kommit igång. Ritningar har tagits fram och en omfattande kartläggning av båtens historia har nu resulterat i en bok. Båtbyggarna har tillsammans med sin syster Susanne skrivit om fiskelivet på Råå, tiden som fiskebåt och senare kombinerad fiske- och Väderöbåt. De skriver om hållbart fiske och lyfter fram Wasa för att hon är den enda kvassen som finns kvar som är byggd för att seglas. Intäkterna från bokförsäljningen kommer oavkortat gå till den kommande renoveringen. Boken finns bland annat att köpa i Bjäre Bokhandel och turistbyrån i Torekov.

/Lena Svedin med uppgifter från artikel i HD/ NST 2022-01-02

BÅTTRAFIKEN

Väderötrafiken har köpt in en ny båt som kommer att användas till bland annat dagsutflykter till Mölle och Båstad, men även trafik till Kappelhamn. Båten är en katamaran i aluminium med hundra platser inomhus och fyrtio på däck. Den kan gå upp till 24 knop vilket är snabbare än både Sund (16 knop) och Nanny (7 knop). Båten ska heta Agnes af Torekov.

/Lena Svedin med uppgifter från artikel i HD/ NST 2022-02-02

BETESDJUREN

Ninni Carr hade under 2021 sju islandshästar på sommarbete och är mycket nöjd. Fantastiskt att se lite trötta ridskolehästar få fint hull och härrem och pigga ben. Hästarna utvecklas och mår så bra av öns bete och omväxlade underlag. Det har gått så bra att man också kunnat utveckla sin egen verksamhet med avel tack vare tillgången till ett bra sommarbete. Vid de tävlingar som man deltar i med ridskoleverksamheten har också lyckats bättre tack vare det foder och träning hästarna får på ön. Ur djurhållarens synpunkt är man också mycket nöjd med den goda tillsyn som kyrkan tillhandahåller vilket är en bra avlastning.

De övriga djuren som varit på sommarbete är får, 90 tackor med lamm, och 36 nötboskap. De senare kom till ön i mitten av april och det var ungdjur, några kor med kalv samt att det föddes två kalvar på ön samt en tjur. Åter till fastlandet

Foto Lena Svedin

åkte betesdjuren i november. Åter blev det en varm höst och gräset ville aldrig sluta växa vilket borgade för bra betestillgång långt fram på hösten även om näringshalten sjunker. Den nötboskap som betat på Väderön under 2021 är vad som brukar benämnas lantraser.

Idag är våra nötboskap uppdelade i kött-djur eller mjölkkor medan de äldre lantraserna fyllde flera funktioner. De skulle ge både kött, mjölk och vara dragdjur. Det var också viktigt att de kunde tillgodogöra sig magra beten av skiftande slag samt ha lätta kalvningar. Regionalt och lokalt uppstod med tiden lokala variationer men idag finns endast ett fåtal av dessa lantraser bevarade. Det finns flera skäl till att bevara lantraserna förutom de rent kulturhistoriska. Det kan vara att förutsättningarna för produktion och klimatet ändras och att vi återigen behöver hårdigare djur som klarar sig på mindre resurser. Lantraserna ger oss också en mångfald i färg, form och egenskaper. När det gäller färg och form är mångfalden tydlig i den lilla målningen av Frederik Winter som fanns med i förra årsmedelandet med tre kor under den stora eken i Nörreskog.

Den nötboskap som har betat på Väderön har sina rötter i en liten besättning på 8 djur utanför Ljungbyhed som räddades 2009 och anses tillhöra samma typ som den godkända lantrasen Ringamålakon. Inom föreningen Allmogekon benämns de som rögnarödsgruppen inom lantrasen Ringamålakon, men det finns de som arbetar för att den ska få status av en självständig lantras, Skånsk Röd boskap.

Ringamålakon hittades 1991 hos ett lantbrukarpar i Ringamåla socken i norra Blekinge. De hade hållit sina djur som en slutna besättning i över 40 år. Djuren påminner starkt om 1940-talets SRB-djur (Svensk Röd och vit Boskap) och kan dessutom ha inslag av föregångaren till SRB, nämligen RSB (Rödbrokig Svensk Boskap). Djuren är vanligen rödbruna med mindre vita tecken, men enstaka svarta djur förekommer. Formen på hornen kan variera från långa och lyformade till korta och enkelt bågböjda. Rögnarödsdjuren har stora likheter med ringamåladjuren. Våra skånska rester av äldre lantras/raser är i sin tur kanske bara en variant av den utdöda smålandskon.

Lantraserna ansågs utgöra ett hinder för jordbrukets utveckling av myndigheter och hushållningssällskap vilka propagerade för lantrasernas utrotning. Först i slutet på 1900-talet insåg man lantrasernas betydelse för till exempel den biologiska mångfalden och bevarandearbetet av våra lantraser tog fart. Flera svenska lantraser hade då helt försvunnit eller blivit uppblandade med andra raser. En som var långt framme och hade ambitionerna att bevara de äldre lantraserna redan på 1920-talet var Georg Karlin grundaren av Kulturens Östarp. Här var det tänkt att man både skulle bevara ett aktivt jordbruk med djur i museiverksamheten. Det tog nästan 70 år innan dessa tankar blev till verklighet, och det var då i sista minuten. Idag ses lantraserna som en del av vårt svenska kulturarv precis som gamla byggnader, gårdsmiljöer och traditionella odlingslandskap.

Denna lilla text är baserad på text från Jordbruksverket, föreningen Allmogekons hemsida samt samtal med Håkan Hallander. /Jan Lannér

SKÖTSELÅTGÄRDER

I och med 2021 avslutades EU-projektet Bushlife vars syfte var att återfå en del av den förlorade gräsmarken på ön för att skapa mosaikmark med buskar, klippor och sten, träd och gräs. Ser man på äldre foton från ön så visst fanns det enbuskage och slån- och björnbärssnår, men då i en mosaik med gräs och berg i dagen. Det minskade betetrycket i kombination med avsaknad av skötsel gjorde att buskmarkerna, men även al, björk och solitär ek snart täckte stora områden. Tar man avstamp i J. A. Amilons karta och beskrivning av ön 1913 så framgår det tydligt att de två stora förändringarna är att den dåvarande skogen slutet sig och att den tidigare öppna och halvöppna buskmarkerna vuxit i igen. Under 2021 har arbetet med att rensa upp och fort-

Röjda ytor. Foto Jan Lannér

sätta utöka den öppna marken sydost om Nörreskog. Man har även påbörjat arbetet med att återfå en del gräsmark längs stigen efter fyrvägskorset nedan för Galgbacken på västsidan. Den stora utmaningen framöver är att det finns resurser för att klara den efterföljande skötseln för att behålla de öppna ytorna som röjts fram.

/Jan Lannér - uppgifter från Mats Werner

VAR MED OCH RÖJ!

Röjningsarbeten pågår under mars månad och i oktober. Frivilliga är hjärtligt välkomna att delta i arbetet. Kontakta Magnus Andrell (tfn 070-6031953) om du är intresserad av att delta.

Se även www.hallandsvadero.se

VÄDRET 2021

Under år 2021 svängde vädret mellan både varma och kalla perioder. De största temperaturöverskotten hade vi i början av sommaren. Under sommaren och sensommaren var det även ovanligt många fall av regnmängder under kort tid. En kuriös detalj är att det inte förekom en enda storm på hela året. Detta har inte inträffat under ett helt kalenderår någonsin förut.

Förhållande till den nya normalperioden 1991-2020 (tidigare 1961-1990) var temperaturen överlag ganska normal under året. Endast 0,2 grader varmare än normalt. Kallaste månaden var februari

med 0,5 grader i medeltemperatur. Varmast var juli med 20,1 grader. Tredje kvartalet var behagligast med en medeltemperatur på 17,3 grader

Trots 21 dagar utan regn var september den blötaste månaden under 2021. Den enskilt nederbördsrikaste dagen på hela året inträffade den 27 september. Då föll det 21 m.m. regn. Under hela månaden 83,3 m.m. Den torraste månaden var april. På dom 8 dagar som det regnade kom totalt 17,6 m.m. nederbörd.

/Anders Olén med data från SMHI

JAKT OCH VILTVÅRD

Vid den årliga allhelgonajakten på harar sköt man 22 stycken och vid vinterjakten efter nyåret sköt man ytterligare 13 harar. Det är färre än tidigare, men avspeglar mer dåligt väder med dålig sikt och urusla vittringens förhållanden. Fångst av mård har under hösten 2021 endast gett en mård i fällan. Det är helt klart mård på ön, men antalet är svårt att ha en uppfattning om. Fortfarande finns gott om spillning efter mård, även om det verkar ha minskat något. /Jan Lannér med uppgifter från Bo Gunnarsson

FÅGLAR

Under vårvintern hittades en död pilgrimsfalk och ormvråk. De skickades till SVA för analys och det visade sig att bägge fåglarna bar på fågelinfluensavirus. En mer glädjande nyhet är att efter

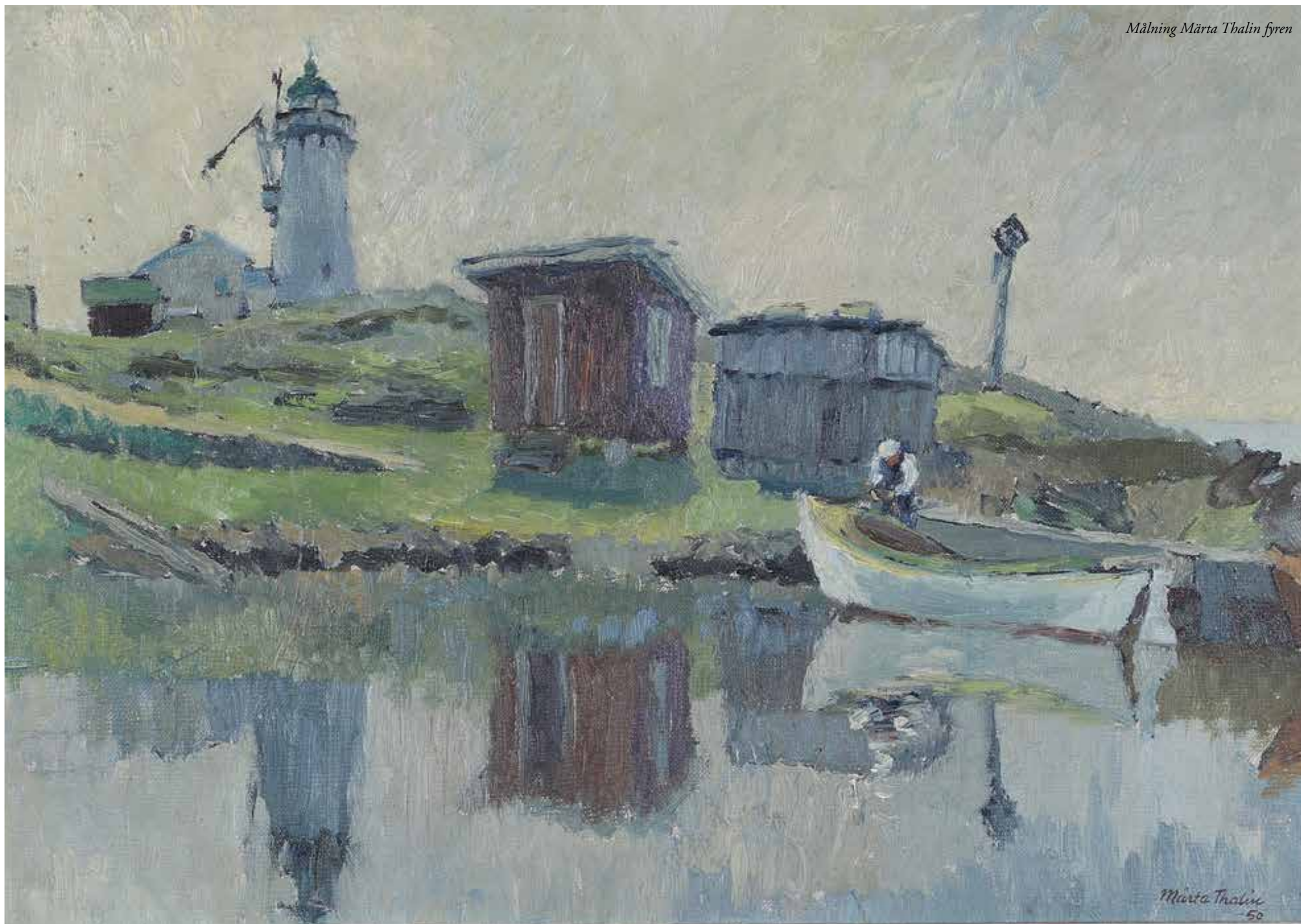
flera års försök har nu ett havsörnspar genomfört en lyckad häckning på ön. Några tranor uppehöll sig på ön på våren och en bit in på försommaren, det är en art som ökat mycket på senare år, inte helt omöjligt med framtida häckningsförsök. Tofsvipa och sånglärka verkar vinna ny mark på de ny-röjda ytorna. Smådopping med ungar i Hälledammen, osäkert om vattennivån höll sig tillräckligt för att de skulle klara sig. Under året sågs och hördes också bl a sommargylling, höksångare och ägretthäger.

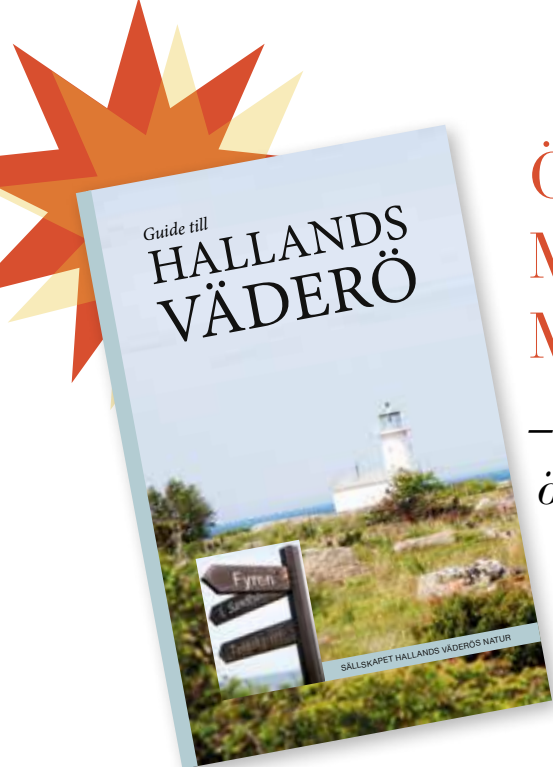
/Mikael Haraldsson

KONST FRÅN ÖN

Undertecknad har stött på intressant målning från Tjuvelthamn av en konstnär som vi inte kände till att hon målade på Hallands Väderö. Det är Märta Thalín (senare Jernström) (1909-1980) som var målare, grafiker och tecknare född i Hagalund och var sannolikt Stockholm trogen under sin levnad. Utbildade sig 1929-32 vid högre konstindustriella skolan, som sedan blev konstfack. Fortsatte sedan att utbilda sig som konstnär för Nils Hansson, Otte Sköld och Lennart Rodhe 1944-51. Målningen från Hallands Väderö är från 1950 och Tjuvelthamn med de små förrådsbyggnader som sannolikt nyttjades för fyrens verksamhet eller någon fiskare från Torekov. Märta ställde ut på bland annat Stockholmssalongerna på Liljevalchs. Förutom sitt måleri var hon också verksam som tecknare och illustratör i tidsskrifterna Vi och Perspektiv. /Jan Lannér

ÖVERRASKA MED EN MAGISK PLATS

– ge bort en guidebok
över Hallands Väderö!

GUIDEBOKEN

Vid årsskiftet hade vi totalt sålt 918 guideböcker (507st 2017, 128st 2018, 167st 2019, 79st 2020 och 37st 2021).

Köp vår guidebok och stötta vetenskapliga undersökningar på ön

Alla intäkter från bokförsäljningen går just nu till vetenskapliga undersökningar / inventeringar på Hallands Väderö. En inventering av lavar av Ulf Arup och Stefan Ekman påbörjades 2021, se delrapport. Styrelsen har även beslutat om stöd till en mollusk-inventering av Ted von Proschwitz. Ted har skrivit avsnittet Snäckor, sniglar och musslor på land och i sötvatten i Sällskapets guidebok.

Medlemspriser vid köp av Sällskapet Hallands Väderös Natur:
Pris vid avhämtning 200 kr
Pris inkl frakt 250 kr
Paketpris 2 exemplar inkl frakt 400:-

Du beställer en eller flera böcker genom att betala in på PlusGiro 3 86 63-1 eller via Swish: 123 635 5960. Vid beställning måste namn och adress anges i meddelandefältet. Vill du hämta dina beställda böcker på Bjärehalvön, kontakta vår kassör Ricard Jirle.

BESÖKS-APP

Besöks-appen som håller på att färdigställas baseras på den nya guideboken och dess förslag till turer. På grund av sjukdom har appen blivit kraftigt försenad. En första version för Android släpptes för utvärdering i december. En ny version beräknas släppas i början av februari. Målsättningen är en stabil version, även för iOS, till sommaren.

/Nils Kullendorff

GDPR

Om vår hantering av personuppgifter. SHVN fotograferar ofta deltagarna i samband med våra exkursioner. Bilderna kan användas i vår egen verksamhetsrapport, på vår hemsida och på vår Facebooksida. Namn publiceras vanligtvis bara på styrelsemedlemmar och exkursionsledare. Övriga namn enbart om vi har fått uttryckligt samtycke. Om någon inte vill finnas med på bild, meddela fotografen. Kontaktuppgifter till våra medlemmar behöver vi för att skicka ut kallelser och annan information om föreningens aktiviteter. Uppgifterna kvarstår inom rimlig tid efter obetalt medlemskap för att vi ska ha möjlighet att skicka ut påminnelse. Uppgifterna lämnas aldrig vidare till tredje part.

/Lena Svedin

BO PÅ ÖN

Uthyrning av lägenheter vid fyrbostäderna och rum vid skogvaktargården fortsätter som tidigare.

Mer information om bokning och priser finns på www.hallandsvadero.se under fliken Bo på ön.

På Skogvaktargården finns två sovhus med tillsammans tjugotalet sängplatser. Det finns rinnande kallt vatten på rummen. Varmt vatten finns att hämta. I närheten finns också toalett-hus med fina kompostdass. Det är ont om dricksvatten, därför finns det i dagsläget inte tillgång till dusch. Hund får vistas i två av sovhytterna. Boende på vandrarhemmet har tillgång till ett stort och välutrustat kök i servicehuset och huvudbyggnaden finns även matsal och samlingsrum. med grillkol. I övrigt absolut eldningsförbud utomhus.

Sängkläder och slutstädning ansvarar gäster själva för (städutrustning finns). Avståndet från båtbyggnaden i Sandhamn till Skogvaktargården är ca 1,5 km. Bagagekärror finns att låna.

Från Kappelhammsbryggan (reserbryggan i söder, där bl.a. taxibåten kan lägga till) är det ca 300 meter till Skogvaktargården.

Gården håller öppet från 15 april till 25 oktober 2022.

PROGRAM 2022

Föreningens exkursioner är kostnadsfria och öppna för allmänheten. (Kostnad för båtbiljett tillkommer). Medtag matsäck då vi brukar fika på lämplig plats ute i naturen.

SÖNDAGEN DEN 17 APRIL

PÅSKEKURSION – VÅRTECKENVANDRING

Sällskapet kommer inte att ha någon organiserad guidad vandring denna dagen. Sannolikt finns det goda chanser att hitta vårblommor, fåglar och andra vårtecken. Bjäre Naturskyddsförening har samma dag en vandring med guide.

Båt avgår från Torekov kl. 10.00

LÖRDAGEN DEN 7 MAJ

NATURBINGO - NYBÖRJARE I NATUREN

Exkursionsledare: Lena Svedin och Saga Trägårdh

Vi går på vårvandring med ett naturbingo anpassat för barn och andra nybörjare i naturen. Bingot finns att ladda ner på Sällskapets hemsida och lämpar sig särskilt för perioden april-maj. Arrangemanget görs i samarbete med föreningen Jalla Tillsammans från Klippan. **Båt avgår från Torekov kl. 12.00**
Samling Sandhamn 12.30

LÖRDAGEN DEN 14 MAJ

FÅGELEKURSION

Exkursionsledare: Mikael Haraldsson

Vi börjar med en båttur förbi Vingaskär och Orskären där vi tittar på grisslor och andra spännande fåglar på skären. Vi släpps sedan av i Kappelhamn för en vandring på ön där vi lyssnar och spanar efter fågel.

Anmälan till turen senast den 15/4. Maila anmälan till: johan.krook7@gmail.com

Väderötrafiken behöver veta hur många vi blir. **Båt avgår från Torekov kl. 06.30 - Hemfärd med ordinarie trafik.**
Pris 300 kr tur och retur.

LÖRDAGEN DEN 9 JULI

ÅRSMÖTE OCH EXKURSION – LIVET I HAVET

Exkursionsledare: Ingela Isaksson och Pernilla Hansson.

Vad ger havet oss och hur tar vi hand om det? Vad döljer sig under vattenytan och hur har havets invånare anpassat sig till sin miljö. Detta är några frågor som vi tar upp på vår exkursion. **Båt avgår från Torekov kl. 10.00 (årsmöte) och kl. 12.00 (exkursion)**

LÖRDAG 17 SEPTEMBER

STRANDSTÄDNING

Vi fortsätter de senaste årens trevliga aktivitet att strandstäda på Håll Sverige Rent-dagen. Sannolikt väljer vi västsidan och utgår då från Grönskärsslätten. Samling i Sandhamn för gemensam promenad över Oed. Bra skor och arbetshandskar rekommenderas. **Båt avgår från Torekov kl. 10.00**

ANNANDAGEN MÅNDAG DEN 26 DECEMBER

JULEKURSION

Vi vandrar traditionsenligt sedan 1978 på Hallands Väderö tillsammans med Bjäre Naturskyddsförening.

Båt avgår från Torekov kl. 10.00